

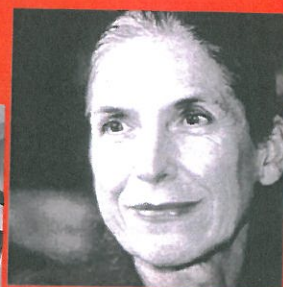
Nicolai

KULTUR • AKTIVITET • FOLKEOPLYSNING

Fordi netværk handler om mennesker

13. årgang nr. 3 august 2005

TEMA: EVENTYR

EVENTYR TIL ALLE TIDER

Af Karin Flensburg

OPTAKT TIL KOMMUNALVALGET 1

Af Lone Jørgensen

EVENTYRET OM DE GRØNNE GUIDER

Leder/debat med Torben Dreier

FO

FRIT OPLYSNINGSFORBUND

Udgives af

Frit Oplysningsforbunds
medlemsforening
Guldsmedgade 25,
Postbox 159
8100 Århus C.
Tlf.: 86 12 60 00
E-mail:
nicolai@fo-aarhus.dk

Ansvarshavende redaktør
Torben Dreier

Redaktion

Lone Jørgensen
Henrik Gram
Inge Madsen
Torben Dreier

Oplag

5000

Layout & tryk

Opsætning & layout:
To ombord tlf: 8676 1653.
Tryk: Central tryk Hobro
Trykt på miljøpapir

Nicolai

udkommer 4 gange om
året. Bladet postbesørges til
FO's kursusedtagere samt
lægges frem på biblioteker
og offentlige kontorer.

AftenskoleKlubben

AftenskoleKlubbens formål
er at udbrede folkeoplysning
indenfor almene, økonomiske,
politiske, sociale og kulturelle
emner; samt at arbejde for de
idealer som De Forenede Nationer
står for, samt at sikre medlemmernes
indflydelse på FO's virke. Ved
tilmelding til et af FO's kurser
bliver man automatisk medlem af
FO's medlemsforening for 10 kr.,
som overføres fra tilmeldingsgebyret.

Eventyret OM DE GRØNNE GUIDER

Der var engang en dansk regering, der meget gerne ville forbedre miljøet og sætte skub i befolkningens grønne vaner. Denne regering bevilgede derfor penge til et netværk af grønne guider i det ganske land og de gik straks til arbejdet med krum hals. Men de stakels guider måtte nu så meget grueligt igennem. Folket valgte en ny regering, som nedlagde de grønne guider, der nu hver især selv måtte kæmpe for deres eksistens. Den lille storby, Århus, havde dog et byråd med hjertet på rette sted, så i denne by hjalp man de grønne guider med at overleve, så de stadig kunne give folk gode, grønne råd. Så selvom det ikke var alle guiderne i Århus, der overlevede og selvom Byrådet måtte have hjælp til deres løn fra et

af byens oplysningsforbund, så var og er det grønne arbejde i den lille storby ikke glemt, men stadig synligt og virksomt. Og hvis nogen ikke tror det, så kan de blot læse eventyret om Æbletræet på side 4 i dette blad og de kan endda læse nogle af Byråddernes egne ord om de grønne guider på side 5:

Louise Gade: "De grønne guider har flere steder ydet et stort bidrag til lokalområdet. Både i forhold til folks bevidsthed og viden om »grønne forhold«, men også i forhold til lokale aktiviteter ..."

Niels Erik Eskildsen: "Der er mange andre områder, hvor de grønne guider kan gøre en virkelig forskel ..."

Peter Thyssen: "Jeg tror, at det offentlige har et behov for grøn information og vejledning som

passer fint til de grønne guider." Nicolai Wammen: "Jeg ser de grønne guider som en stor lokal hjælp og vejledere, der skal få os alle til at tænke og handle mere miljøvenligt... De grønne guider er et vigtigt skridt i den rigtige retning mod en mere bæredygtig by ..."

Den nuværende aftale mellem Byrådet og oplysningsforbundet om de grønne guider stopper pr. 31. dec. i år. FO-Århus håber meget på, at eventyret kan fortsætte i mange år endnu, for det med at ændre folks vaner er ikke noget man gør fra dag til dag. Og slet ikke når der er tale om at ændre dårlige vaner til grønne vaner. Spørgsmålet er altså nu, hvordan eventyret om de grønne guider ender: Lever de lykkeligt til deres dages ende?

KONKURRENCEN

– Deltag i konkurrencen og vind to flasker vin fra Holte Vinlager **Klip ud & send**

Hvis du svarer rigtigt på spørgsmålene, deltager du i konkurrencen om et par flasker vin fra Holte Vinlager, Guldsmedgade 28.

Konkurrence

1. *Hvad hedder forfatterinden til artiklen på side 3?*

2. *I hvilket "hus" foregår FO-Århus' festuge-aktiviteter?*

3. *Hvor hænger de "manglende platter" fra muren på Folkeoplysningens Hus nu?*

Svarkuponen sendes/afleveres til
FO-Århus, Guldsmedgade 25, 8100 Århus C.
Du kan også sende dit svar pr. e-mail:
nicolai@fo-aarhus.dk .

Send din besvarelse inden 15. sept. 2005

Husk at sende navn og adresse med
besvarelsen.

Vinder af sidste nummers konkurrence:

Sieghard Heilsberger, Risskov

Svarene på konkurrencen i Nicolai nr. 2, 2005

1. Århusmodel for borgerinddragelse
2. Den 3. tirsdag i november (den. 15 november)
3. Pigeskole

Eventyr til alle tider

af Karin Flensborg

Karin Flensborg og Kirsten Thonsgaard har skrevet en stor grundbog om den mundtlige fortælling "Tid til fortælling" (Klim 2003)

Hvorfor fortæller vi en historie om en lille pige med en rød hat, som bliver sendt ud i den store skov for at blive ædt af en ulv, der bliver sprættet op, så pigen kan komme ud og hjem igen? Eller om en pige, der stikker sig i en finger, sover i hundrede år omgivet af en rosenhæk og vækkes af en prins. Eller om en bondedreng, der rider af sted på en gedebuk og ved hjælp af en krage, en træsko og noget mudder erobrer prinsessen og det halve kongerige. Det har da ikke meget med virkeligheden at gøre, så hvad er meningen? Men da historierne er fortalt i hundreder af år, må der vel være noget i dem, og kigger man nærmere efter, så rummer de både livsvisdom og grundlæggende livsværdier uden at løfte formanende pegefingre og uden at skære de vigtige budskaber ud i logiske firkanter. For Klods-Hans og mange af hans ligesindede eventyrhelte bryder op fra familien og vender det vedtagne, autoriteterne og traditionerne ryggen i et opgør som enhver ny generation må gøre. Han vandrer energisk af sted ad nye og andre veje end de nedtrådte. Han er det yngste skud på stammen og til forskel fra sine to ældre brødre, som er klippet ud af en tidløs managementkultur og som er så kedelige og selvoptagne, at prinsessen aldrig vil have dem, så er nummer tre næstekærlig og vital og så charmerende, at ingen prinsesse kan stå for ham. Og han er nærværende. Han standser op og engagerer sig i det han møder på sin vej og finder

på utraditionelle løsninger. Han ser og sanser. Brødrene derimod jager gennem livet med kun deres egen succes for øje. Genkender vi os selv? Og måske vores børn? Skubber vi dem frem, så de kan blive synlige og gøre karriere og blive til noget i erhvervslivet, selv om vi godt ved, at det ikke er vejen til prinsessen? I den rå virkelighed giver det pote at smøre mundvigene med levertran, så de kan blive rigtig smidige, så man kan snakke de andre efter munden. Men det bliver man ingen helt af og finder ikke lykken ved, fortæller eventyret. Ikke en rigtig helt, og ikke den sande lykke. Det skal vi ikke tage fejl af her i livet, og derfor skal vi fortælle eventyret om og om igen. Alt efter hvem man er og i hvilken fase af sit liv man befinder sig, kan eventyrene til forskellige tider ruske op i ens samvittighed. "Konen i Muddergrøften" falder på et tørt sted hos den, som er blevet angrebet af rastløshedens ambition og som pacer ægtefællen frem i karriere- og forbrugsræs. Snehvides stedmoders skæbne giver de mødre, som kæmper proportionsløst mod rynker og fedtpoter, et velfortjent nakkedrag. Og den der ønsker sin lillesøster hen hvor peberet gror, fordi familien synes hun er så yndig, mens man selv er både tyk og klodset, besinder sig og spiser brød til, når hun hører om den misundelsens orm som gnaver i hjertet på Askepots stedsøstre. Eventyret med dets regler og opfattelser af godt og ondt, rigtigt og forkert, er en kraftfuld medicin mod misundelse,

egoisme, hovmod, luskeri og hvad der nu ellers forplumrer vores liv.

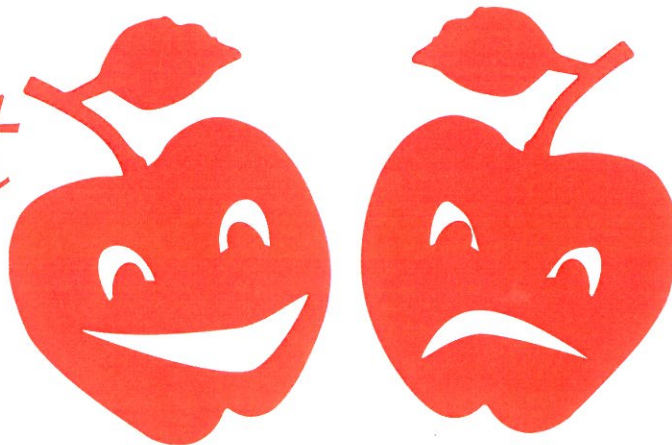
Men eventyrene kan mere end det. Når den velkendte parole lyder: "Der var engang", så er man klar. Så har man købt en billet til fantasien og følelsen. Når man går ud i den vide verden – går langt, ja længere end langt – drager gennem den store skov og – når frem til slottet, sættes der ingen begrænsninger for fantasien. Netop fordi det ikke er udmålt i kilometer, ved vi nøjagtigt hvor langt længere end langt er. Den store skov er præcis så stor som enhver ved, at en stor skov er. Eventyrsprogets enkle og rummelige formuleringer giver fantasien plads. At sende trolden i seng uden aftensmad i stedet for at lade ham rulle ned af bjerget i en pigtønde efterlader fantasien indeklemt i vores hoveder. Nej, trolden skal sprættes op og heksens hoved skal rulle. Fristes man til at gøre den fæle trolde til en samspilsramt skilsmissetrolde, fordi klassen arbejder med mobning som tema, så bør man holde sig i skindet, for den pædagogiske pegefinger lukker fantasiens åndehul. Det er nærliggende for lærere og psykologer at bruge eventyrene som knagerækker for teorier om dampbørn, gardingsvingere, mønsterbrydere etc. Og fristende at forsøge at komme på forkant med børnenes fascination af den eventyrlige fantasiverden ved at forklare den som eksempler på diverse psykologiske afværgemekanismer og indføre udvandede ulve og drager,

som er gode nok på bunden. Og forståeligt, for eventyrene handler om mennesker og dermed alt hvad mennesket opfyldes og berøres af: had, sorg, jalousi, seksualitet, afmagt osv. Men man skal være forsigtig. For man trækker magien ud af eventyret. Og man taber dermed Klods-Hans af sigte og bliver som de to brødre. Mange voksne forsøger ikke mindst her i vore dages og de to brødres videnssamfund at gøre fantasien fornuftig, forklarlig og forståelig og glemmer, at den ikke er nogen af delene – men den er spændende. Og hvis man tror, man kan holde angsten ude fra barnets verden ved at undlade at fortælle uhyggelige eventyr, må man tro om. Angsten er som kærligheden og glæden et grundvilkår, og den kan slå ned som et lyn fra en klar himmel. For det gør ikke noget at eventyret gør bange, bare man tør blive og høre slutningen, for det ender jo godt. I en verden hvor vi trues af alverdens uberegnelighed, er denne ukuelige optimisme et bolværk mod livets skrøbelighed, og den bliver vi bekræftet i, når vi hører eventyr. Eventyret giver hverdagen perspektiv, og gør livet større. Eventyret giver trøst og håb. Derfor skal det fortælles igen og igen, for uden trøst og håb er livet svært at bære. Det begynder med "Der var engang" og slutter med "og de levede lykkeligt til deres dages ende". Sådan er livet og virkeligheden ikke altid, men derfor har vi netop brug for eventyret i dets ihærdige forsøg på at gøre livet eventyrligt.

Æbletræet

- ET ÅRHUSIANSK EVENTYR

af Lene Bruun Kristiansen og Freja Petersen

Dette eventyr er forfattet af to af FO-Århus' medarbejdere og er blevet til i forbindelse med en intern samarbejds- og teambuildingøvelse.

Der var engang et kongerige, som lå midt inde i det mørkeste Jylland. Dette kongerige var dog ikke helt som de andre kongeriger. Det spredte ro og harmoni og oplyste dets indbyggere som ingen andre kongeriger i hele landet. Menneskene i dette kongerige var et ærligt folk, fyldt med tillid og kærlighed til hinanden. Inde midt i slotshaven stod det smukkeste og mest velsmagende æbletræ, man kunne tænke sig. De store røde æbler var fyldt med en sådan kraft, at den der spiste et æble, ville få en sådan åbenhed for andre mennesker, som aldrig var set andre

steder før. Alle menneskene i dette kongerige spiste disse æbler, hvilket gjorde dem ærlige, åbne og gav dem den største tiltro til hinanden. Hver morgen under æbletræet samledes hele kongeriget for at dyrke de ældgamle afspændings-, balance- og smidigheds-øvelser: Jigunda-øvelserne. Kong Kingo førte altid an tæt efterfulgt af sin Dronning Mirabella. Men en morgen da Kong Kingo skulle til et møde omkring kommunikation og nytænkning i et andet kongerige, var der hidkaldt en vikar ved navn Sabrina til at lede øvelserne. Skæbnen ville, at denne kvinde var forklædt og slet ikke fra dette kongerige. Sabrina kom i stedet fra et dystert, indelukket og yderst mistroisk kongerige. En mørk aften da hele kongeriget lå i en dyb og fredfyldt søvn, gik Sabrina hen til æbletræet og kastede en forbandelse over træet. Næste morgen

da folket så småt begyndte at vågne op, gik de første tre tilfidsfulde, ærlige og kærlige indbyggere hen til træet for at få dagens første æble. Den første, der tog et bid af æblet, blev forvandlet til en dyster person, den anden blev indelukket og den tredje blev mistroisk overfor alle omkring sig. Sådan fortsatte det resten af dagen, og en dyster stemning spredte sig ud over hele kongeriget. Da Kong Kingo og Dronning Mirabella vendte tilbage, blev de forfærdede over kongerigets forvandling. Straks hidkaldte Kong Kingo de Grønne Guider, da de var kendt for deres kreativitet og nytænkning. Det blev de Grønne Guiders opgave at løse denne skændsel, der nu var hændt. De Grønne Guider gik straks i gang. De fandt hurtigt ud af, hvor kilden til dette kaos var og gik med det samme i gang med at udtænke løsninger, som kunne fjerne dette store

problem. Først prøvede de med alverdens gødninger, hvilket ikke hjalp. Så prøvede de at pøde og beskære træet, men lige lidt hjalp det. Til sidst, da alt så sortest ud, hentede en af de Grønne Guider kongerigets sangbog, for musik skulle der til. Alle de Grønne Guider stillede sig omkring træet og sang i vilden sky en af hr. Grundtvigs smukke sange. Pludselig begyndte æbletræet at få sin glans tilbage. Da folket så dette, begyndte de syngende at slutte sig til de Grønne Guider. Da Kong Kingo så dette samspil mellem sit folk, fældede han en tåre. Træet var nu tilbage i sin fulde flora. Sabrina havde fået en bid af æblerne på træet og var blevet et nyt og bedre menneske. Hun var blevet gift med Prins Bastian og de levede lykkeligt til deres dages ende. Hvilke æbler foretrækker du?

Æbleopskrift

tørrede æbleringe og æble-te

Fremgangsmåde

Æbleringe eller -skiver hænges til tørre på en snor i et varmt rum. Æblerne kan også tørres i ovnen i nogle timer ved 50 grader eller på radiatoren på pergamentpapir.

Tørrede æbleblade og -skræller giver en fin smag, når de blandes i almindelig te, og her er det også en god idé at tilsætte lidt kanel.

De tørrede æbler kan også fint bruges oven på havregryn, som pynt på kager eller som snack.

Glenn Sørensen /
fotograf.com

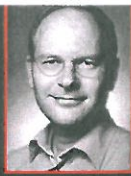
Louise
Gade

Foto venligst udført af
Niels Erik Eskildsen

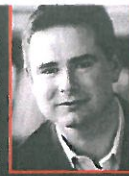
Niels Erik
Eskildsen

Foto venligst udført af
Peter Thyssen

Peter
Thyssen

Foto fra Søndermarken af
DS Bjermeride

Nicolai
Wammen

Optakt til kommunalvalget 2005 – del 2

Af Lone Jørgensen

Her fortsætter optak- ten til kommunalval- get i november, som vi påbegyndte i sidste nummer af Nicolai.

Nicolai bad fire byrødder komme med en kort kommentar til nogle konkrete sager, som kan påvirke valget den 3. tirsdag i november. Her følger de sidste spørgsmål til og svar fra de adspurgte byrødder.

4. Hvilken fremtid har De Grønne Guider i Århus Kommune ifølge dig?

Louise Gade (V): "De Grønne Guider har flere steder ydet et stort bidrag til lokalområdet. Både i forhold til folks bevidsthed og viden om »grønne forhold«, men også i forhold til lokale aktiviteter. Det er afgørende, hvilket engagement lokalsamfundet lægger i brugen af og opbakningen til De Grønne Guider".

Niels Erik Eskildsen (SF): "Der er mange andre områder, hvor de Grønne Guider kan gøre en virkelig forskel – eksempelvis hjælpe med at etablere miljøstyringssystemer på kommunens lokalcentre".

Peter Thyssen (B): "Jeg tror, at det offentlige har et behov for grøn information og vejledning, som passer fint til de Grønne Guider. Problemet for de Grønne Guider er at få defineret den niche ud fra deres idegrundlag, og få opdyrket den. Som det er nu, er de for afhængige af, at der kommunalt er en opmærksomhed på,

at tanken skal leve – overleve".
Nicolai Wammen (S): "Jeg ser de Grønne Guider som en stor lokal hjælp og vejledere, der skal få os alle til at tænke og handle mere miljøvenligt. De Grønne Guiders arbejde i lokalområdet har i mine øjne været et væsentligt bidrag til oplysning, så vi som borgere kan få kvalificeret råd og vejledning på et ofte vanskeligt område. De Grønne Guider er et vigtigt skridt i den rigtige retning mod en mere bæredygtig by, hvor den måde, vi lever på i dag, ikke forringer livsbetingelserne for kommende generationer i Århus. Det er derfor min ambition at arbejde for, at De Grønne Guider også fremover kan fortsætte deres arbejde i Århus".

5. Hvordan ser Århus Havn ud i fremtiden ifølge dig?

Louise Gade (V): "En smeltdigel af viden, puls og mennesker er, hvad jeg stiler efter samt en havn, der hænger godt sammen med resten af byen. Her vil være et liv, der skal leves af mange forskellige typer mennesker i alle aldre i de forskellige boligområder. Det vil være her virksomheder skal udvikles, hvad enten de er etablerede virksomheder eller iværksættere. Der vil være hyggelige cafeer, dejlige restauranter, spændende butikker og gallerier. Der vil være uddannelsesinstitutioner, kulturtilbud af enhver art, fritidstilbud og det vil være et

skønt sted at promenerer med sin familie langs de rekreative områder med vandkanaler, vandtrapper og grønne pladser. Det vil være et sted, hvor vi århusianere mødes".

Niels Erik Eskildsen (SF):

"Havnen skal fremtræde som kontaktpunktet mellem vand og by, det skal være et bymæssigt rekreativt område og med et varieret boligudbud for alle befolkningsgrupper, også for de ældre med pleje- og ældreboliger og lokalcenter. Jeg ser også gerne, at der på havnen bliver etableret et multikulturelt center for de ældre (jf. Ældrerådets tanker om etablering af eksempelvis et sundhedscenter, café, fritidsaktiviteter mv.)".

Peter Thyssen (B): "Det er et svært spørgsmål at svare på kort, men nøgleord kunne være mangfoldighed, rekreativ, storslået, folkelig. Det er ord ingen vil være uenige i, men der er en økonomisk virkelighed, der ikke taler for, at det bliver så nemt at realisere disse fine ord. Men jeg vil arbejde for, at det også bliver muligt, at købe/leje en lejlighed på havnen for folk, der er lønmodtagere i Århus Kommune. At der bliver en promenade fra Riis Skov til Tangkrogen. At der bliver et liv i byhavnen døgnet rundt. Og at bebyggelsen ikke totalt kommer til at spærre for udsynet".

Nicolai Wammen (S): "For mig er det altafgørende, at de bynære havnearealer, der i de kommende år bliver frigjort,

bliver en levende og spændende del af byen – men også, at ganske almindelige mennesker har råd til at bo der. Min holdning er klar: Havnen må ikke blive en "rigmands-ghetto". Jeg ønsker således en bydel med plads til alle. Jeg ønsker en ny bydel med uddannelsesinstitutioner, men hvor vi også finder plads til familie-, ældre-, handicap- og ungdomsboliger. Vi skal skabe en bydel præget af liv og mangfoldighed med caféliv, kulturinstitutioner og meget andet – kort sagt: En bydel for hele Århus. Derudover ønsker jeg at styrke den positive erhvervs-mæssige udvikling, som Århus Havn i øjeblikket er inde i. Planerne for havnens udvidelse er et langsigtet projekt, men vil komme byen til gavn i form af bedre muligheder for erhvervslivet og øget potentiale for nye arbejdspladser".

6. Hvad hedder den nye borgmester efter november-valget?

Louise Gade (V): "Det er op til vælgerne - men jeg håber på Louise Gade".

Niels Erik Eskildsen (SF): "Det bliver en borgmester, som støtter en ansvarlig velfærdspolitik. Jeg stiller mig meget gerne til rådighed".

Peter Thyssen (B): "I radikal optik vil det blive den, der er villig til at gennemføre mest radikal politik".

Nicolai Wammen (S): "Det samme som dette blad".

Æblehistorier

Af Sussie Pagh, Grøn Guide

FOTO: Poul Nielsen

Jeg er den lykkelige ejer af ikke mindre end 9 forskellige æbletræer, som alle står i min kolonihave.

Hvert forår nyder jeg et væld af duftende æbleblomster og om efteråret at smage og høste de mange forskellige æbler. Blandt mine æbletræer er et par gamle sorter, som jeg synes er særlig sjove. Det er "Bodil Neergaard", "Filippa" og "Ingrid Marie". Det er velsmagende spiseæbler. De er gode og robuste og kræver ikke brug af kemikalier for at opnå en god høst. Desuden er de spændende, fordi de rummer et stykke dansk kulturhistorie. Bodil Neergaard, Ingrid Marie og Filippa har alle det til fælles, at de er fundet ved en tilfældighed og opkaldt efter danske kvinder.

"Bodil Neergaard" æblet er et aflangt grøn-gult, som kan minde om et flaskeæble. Æblet blev fundet i 1850 i et markhegn på Lolland og opkaldt efter fru en på det nærliggende gods "Fuglsang". Bodil Neergaard blev født i København i 1867. Hendes far var komponist og hendes mor var fra en rig handelsslægt. Som 18-årig giftede hun sig med en godsejer, som ejede godserne Priorskov og Fuglsang på Lolland. Da manden døde i 1915, overtog hun ansvaret for drift- en af begge godser. Men ud over at drive gods opførte hun bl.a. et hjem i Maribo for samfundets dårligst stillede mænd:

arbejdsløse, subsistensløse og løsladte fra fængsler. Hun indrettede en sommerlejr ved Guldborg Sund, hvor drenge fra byerne fik mulighed for at komme til kræfter i landlige omgivelser, og på en af gårdene, som hørte under Fuglsang gods, blev der hver sommer indrettet ferie hjem for gamle kvinder fra større byer. Ikke så underligt, at man ville ære Bodil Neergaard ved at opkalde et dejligt æble efter hende. Bodil Neergaard døde på Fuglsang gods i 1959. Det fine, røde Ingrid Marie æble kender de fleste - om ikke andet fra juletiden. Jeg har ladet mig fortælle, at æblerne helst skal have en smule frost for at opnå den rigtige aroma. Æblerne sidder da også godt fast på grenene og kan hænge der til lagt hen på vinteren. Solsorte og drosler nyder godt af forrådet på grenene, der holder længere end nedfaldsæblerne fra de andre træer. Ingrid Marie æblet har en lidt sørgelig historie bag sig. Det er fundet i en have i Høed på Vestfyn i 1910 og er opkaldt efter familiens netop afdøde 7-årige datter. Det første Ingrid Marie-æbletræ bar første gang frugt i 1915 og blev fredet i 1958. Desværre faldt det gamle modertræ i en efterårsstorm for nogle år siden. Filippa-træet har en særlig plads i mit hjerte. Et bid af æblet minder mig om mit barndomshjem, hvor der stod et kæmpe Filippatræ, syntes jeg i hvert fald dengang. Det var

et godt klatretræ, og hvert år gav det et væld af æbler. Filippatræet er grøn-gult og rødligt på solsiden. Det udmærker sig ved både at være et godt spiseæble og et godt madæble. Det er fantastisk til æblegrød og æblekage. Filippatræet i min kolonihave er det eneste, som ikke stod der i forvejen. Jeg har fået træet af en ven, som også har et særligt forhold til Filippatræet, idet hun er opvokset i "Villa Filippa" i Hundstrup, hvor det oprindelige gamle Filippatræ endnu står - 128 år gammelt. I 1877 lagde lærer Johannsens datter, Filippa i Hundstrup på Sydbyn, to kerner af et vildæble i en urtepotte. Historien fortæller, at hun havde været i skoven med en veninde, hvor de havde fundet et vildtvoksende æbletræ. De to piger plukkede og spiste af æblerne. Filippa plantede i smug to kerner i en af sin mors urtepotter. Begge kerner skød op til små planter, som blev plantet ud i skolehaven, da de blev store nok. Samme sommer som de små æbletræer blev plantet ud, forvildede der sig desværre en ko ind i haven og åd det ene af træerne, men det andet overlevede. Det overlevende træ var ikke særlig kønt, og havde Filippa ikke værnet om det, var det blevet fældet. Filippas træ blomstrede og bar æbler første gang i 1883, men først i 1886 opdagede man, hvor dejlige æblerne på Filippas "grimme" træ var. Filippas far var en grundig mand, og i 1887

og 1888 sendte han frugter til bedømmelse hos Haveselskabet. I 1889 kom bedømmelsen. Æblerne havde fået Det kgl. Danske Haveselskabs certifikat af 1. klasse. Af selskabet blev æblet kaldet "Filippa's æble". Nu fik træet gyldne dage og kom til ære og værdighed. På marken ved siden af skolehaven anlagde lærer Johannsen en plantage med Filippa-æbletræer og byggede boligen "Villa Filippa". Kurve med særligt udvalgte æbler blev sendt til bl.a. kong Christian d. IX, til kejserinde Dagmar i Skt. Petersborg og til dronning Alexandra i London. Så man kunne nu med rette kalde den lille planteskole i Hundstrup for kgl. hofleverandør. Se det var et rigtigt æbleeventyr. Filippa etablerede som voksen en systue i Hundstrup. I 1914 oprettede hun sammen med sin mor et lille privat børnehjem. Filippa forblev ugift, men elskede efter sigende børnene, som hun havde i sin varetægt, som hun elskede træerne og blomsterne i haven. Filippa døde i 1923 på Svendborg sygehus. Hjemmet blev overtaget af Filippas yngre søster Mathilde.

Søndag d. 28. august arrangerer FO sammen med de grønne guider en lille æbleplantage i Musikhusets foyer fra kl. 14.30-16.30.

Her vil der være mulighed for at smage friskpresset æblesaft og få sig en æblesnak. Arrangementet er gratis.

SIDEN EFTERÅRETS ARRANGEMENTER

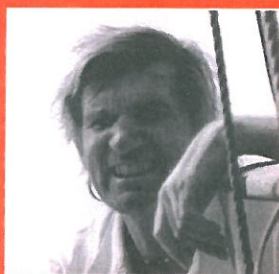
Tilmelding til og information om samtlige kurser og arrangementer fås i FO's kursusbutik, Guldmedgade 25, 8000 Århus C. Telefon: 86 12 60 00.

Priser i rødt: Særpris for pensionister, efterlønnere, handicappede og arbejdsledige.**FO's****Kulturkreds****Eventyrlige rejser i festugen**

I dagene lørdag, søndag og mandag den 27., 28. og 29. august fylder FO-Århus Musikhuset med en vifte af tilbud og oplevelser under temaet "en eventyrlig rejse"

Dans verden rundt – der er gratis undervisning i argentinsk tango og desuden kan man opleve fremvisning af alverdens danse. En række **dygtige kor** fylder musikhuset med eventyrlig lyd for ørerne, og for smagsløgene indbydes til **smagsprøver** på de mange dejlige danske æblesorter. Desuden vil caféen i musikhuset byde på **mad fra flere verdensdele**, og biblioteksvæsnet vil være til stede med fremvisning af spændende **rejse- og eventyrbøger**. Så tag børn og børnebørn i hånden og duk op til en god oplevelse. Kom bl.a. og hør **eventyrfortællerske Freya Hvaste**, der fortæller eventyr for børn og bedste-forældre om det at være på rejse. Deltag også i flere konkurrencer.

Alle ovenstående arrangementer er gratis. Se programmet for dagene i FO's efterårskatalog, på FO-Århus' hjemmeside: www.fo-aarhus.dk eller i festugeprogrammet samt i fællesprogrammet for oplysningsforbundene i Århus. Kontakt FO-Århus for katalog og oplysninger på 8612 6000.

GÅ DESUDEN IKKE GLIP AF DE DISSE SPÆNDENDE FOREDRAG:**Søndag den 28. august kl. 16.00****i Musikhuset Århus, Lille sal**

Foredrag med globetrotter Troels Kløvedal: "den 3. jordomsejling" – der handler om den store stillehavssejls, der ender dybt inde i Kina. Foredraget er krydret med spændende lysbilleder fra det seneste krydstogt og der trækkes lod om to flybilletter til Shanghai sponsoreret af SAS. Lodtrækningen trækkes på billetnummeret og derfor er tilstedeværelse i salen nødvendig for at deltage i lodtrækningen.

Vigga Bro: "I dag er vi alle grebet af rejsefeber. Vi rejser til fremmede lande. Ud at opleve! Men nogen af de mest eventyrlige rejser foregår i dit eget sind. Når et menneske åbner sig for verden kan det ændre sig, udvikle sig, vinde nyt land. Eventyret for mig er en rejse. En udvikling. En erkendelsesform. En digter som H.C. Andersen rejste langt længere i sit sind, end han gjorde det fysisk i kilometer"

Mandag den 29. august kl. 15.00**i Musikhuset Århus, Lille Sal**

Foredrag med eventyrfortællerske og skuespiller Vigga Bro, der fortæller bl.a. Karen Blixens "En skibsdrengs fortællinger" – en fortælling om drengen Simon, der på barken Charlotte redder en vandrefalk, som har viklet sig i mastens tovværk – en fugl der senere materialiserer sig i en samisk kvinde, der redder ham fra at falde i kløerne på nogle russiske sømænd, efter at den unge mand ved et uheld kommer til at dræbe en af deres kammerater...

Entré for foredragene er for unge under 25 år, studerende og pensionister: kr. 60,- og for andre: kr. 120,-. Arrangør: FO-Århus. Billetter reserveres og købes i Musikhuset.

Afsender:

Frit Oplysningsforbund

Guldsmedgade 25
Postbox 159
8100 Århus C

Kunde ID. nr. 15634

MAGASINPOST B

FRIT OPLYSNINGSEFORBUND

Fordi netværk handler om mennesker

Føljeton:

GODE GAMLE HISTORIER FRA VESTER ALLÉ 8

af Lone Jørgensen

Den 19. august kl. 14 afholdes der reception for Folkeoplysningens Hus på Vester Allé 8 for alle dets beboere og besøgende. Alle er velkomne, så mød op i den gamle bygning fyldt af historie og livsglæde.

... Og når du så alligevel er der, så gå gerne en tur rundt om den smukke bygning. Måske undrer du dig over de to runde huller i husmuren ud til Christiansgade. Dengang Vester Allé 8 fungerede som pigeskole – under navnet Christiansgades Skole – hang her to keramiske portrætter udført af K. Hansen Reistrup (1863-1929). De to keramikplatter, som ses på billedet her, viser først den lille pige, når hun begynder sin skole, iført hvidt flæseforklæde og med løst hår. Dernæst vises pigen ved skolegangens afslutning: Hun bærer nu blondekrave fæstnet med en broche, fløjlsbånd med ravhjerter, og håret er under kontrol, flettet og forsynet med nette sløjfer. Hansen Reistrup var i en årrække kunstnerisk leder af Kählers keramiske fabrik i Næstved, men han udførte også værdifulde dekorationsarbejder her i Århus – på teatret, på posthuset, på Erhvervsarkivet

Kilde: Billede samt information er hentet fra bogen "Skoler og skolegang i Århus 1930-1970. Udgivet af Århus Byhistoriske udvalg, Aarhus Universitetsforlag 1978.

og på Marselisborg Slot for blot at nævne de største opgaver, han løste. De to platter hænger i dag på Frydenlundskolen i Århus Vest, der blev indviet i januar 1966 og som overtog eleverne, da Christiansgades Skole blev lukket.

Husk! I næste nummer at læse 3. del af føljetonen fra Christiansgades Pigeskole, der blev påbegyndt i sidste nummer af Nicolai, fortalt af tidligere overlærer på skolen, Einar Møller.

FRIT OPLYSNINGSEFORBUND

Guldsmedgade 25
8100 Århus C
Tlf.: 8612 6000
www.fo-aarhus.dk